

ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА

Рудный қаласы әкімдігінің «Рудный қалалық кәсіпкерлік, ауыл шаруашылығы және ветеринария бөлімі» мемлекеттік мекемесі қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген сыртқы талдау нәтижелері бойынша талдамалық анықтама

2026 ж

I. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР	4
1.1. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізудің негіздері	4
1.2. Ақпараттық-талдамалық бөлім.....	4
Рудный қаласы әкімдігінің «Рудный қалалық кәсіпкерлік, ауыл шаруашылығы және ветеринария бөлімі» мемлекеттік мекемесі туралы ереже Рудный қаласы әкімдігінің 2026 жылғы 3 ақпандағы №57 қаулысымен бекітілген. Бөлім ауыл шаруашылығы саласында өз қызметін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы болып табылады.....	4
Бөлім кәсіпкерлік, ауыл шаруашылығы және ветеринария салаларында басшылықты жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы болып табылады. Бөлімнің ведомстволық бағынысты ұйымдары жоқ.....	4
II. КАДР САЯСАТЫ.....	6
2.1. Мемлекеттік қызметте болуға байланысты шектеулердің сақталуы.....	6
2.2. Тәртіптік жазаларды жасыру және негізсіз сыйақы төлеу мүмкіндігіне жағдай жасайтын фактор ретінде кадрлық бұйрықтардың «Е-қызмет» ББЖ-ға енгізілмеуі.....	7
2.3. Алынбаған тәртіптік жазасы бар мемлекеттік қызметшілерге бонустардың заңсыз төленуі.....	8
III. МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ КЕЗІНДЕГІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІ МЕН КЕМШІЛІКТЕР	9
3.1. Тракторларға жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқау жүргізу жөніндегі мемлекеттік қызметті көрсету кезіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері.....	9
3.2. Мемлекеттік сатып алуларды жүргізу кезіндегі объективті емес бағалау.....	10

I. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізудің негіздері

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Қостанай облысы бойынша департаментінің (бұдан әрі – Департамент) және Рудный қаласы әкімдігінің «Рудный қалалық кәсіпкерлік, ауыл шаруашылығы және ветеринария бөлімі» мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі – Бөлім) 2026 жылғы 19 ақпандағы №10 бірлескен бұйрығы.

Талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізу шеңберінде оның қызметінің негізгі бағыттары зерделенді.

Атап айтқанда, персоналды басқару, мүдделер қақтығысын реттеу, мемлекеттік қызметтер көрсету, рұқсат беру және бақылау-қадағалау функцияларын жүзеге асыру, ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану, сондай-ақ талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер талданды.

Талдау жүргізу кезеңі: 2026 жылғы 19 ақпаннан 2026 жылғы 22 мамырға дейін.

Талдаумен қамтылған кезең: 2023 жылғы 1 қаңтардан 2026 жылғы 21 мамырға дейін.

1.2. Ақпараттық-талдамалық бөлім

Бөлім ауыл шаруашылығы саласында өз қызметін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы болып табылады. Рудный қаласы әкімдігінің «Рудный қалалық кәсіпкерлік, ауыл шаруашылығы және ветеринария бөлімі» мемлекеттік мекемесі туралы ереже Рудный қаласы әкімдігінің 2026 жылғы 3 ақпандағы №57 қаулысымен бекітілген.

Бөлім кәсіпкерлік, ауыл шаруашылығы және ветеринария салаларында басшылықты жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы болып табылады. Бөлімнің ведомстволық бағынысты ұйымдары жоқ.

Құрылымдық тұрғыдан алғанда, Ереже мемлекеттік органның құқықтық мәртебесін, міндеттерін, өкілеттіктерін, функцияларын, қызметін ұйымдастыру және мүлкін басқару тәртібін регламенттейтін 5 тарау мен 24 тармақтан тұрады.

Ережеге сәйкес Бөлімге келесі негізгі міндеттер жүктелген:

- аграрлық сектордың тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- агроөнеркәсіптік кешен мен ауылдық аумақтар саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру.

Бөлімнің өкілеттіктеріне мемлекеттік органның құқықтары мен міндеттері, оның ішінде басқа мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасау, ақпарат алу және мемлекеттік органдар актілерінің орындалуын қамтамасыз ету кіреді.

Бөлімнің функционалдық аясы кең және 28 функцияны қамтиды, олардың ішінде: азық-түлік тауарлары бағаларына мониторинг жүргізу; ішкі азық-түлік ресурстары бойынша азық-түлік қауіпсіздігінің жай-күйіне мониторинг жүргізу; Рудный қаласының ауыл шаруашылығын дамыту бағдарламаларын іске асыру; отандық тауарлар мен қызметтер өндірісін дамыту үшін ауыл шаруашылығы субъектілерін микронесиелеу жөніндегі мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру; республикалық, облыстық және қалалық ауыл шаруашылығы жәрмеңкелерін ұйымдастыру, өткізу және сүйемелдеу және т.б.

Жалпы алғанда, Ереже аз ғана міндеттер аясында көптеген функциялардың шоғырлануымен сипатталады, бұл бір мемлекеттік органда әртүрлі өкілеттіктердің жоғары деңгейде топтастырылғанын көрсетеді.

2026 жылғы қаңтардағы штаттық кестеге сәйкес Бөлімнің штат саны 16 бірлікті құрайды:

- мемлекеттік қызметшілер – 4 бірлік (1 – Бөлім басшысы (Е-Р-1), 3 – бас маман (Е-Р-4));
- архивариус – 1 бірлік;
- жүргізуші – 1 бірлік;
- іс жүргізуші – 1 бірлік;
- кадр бөлімінің әдіскері – 1 бірлік;

- бухгалтерлік есеп жөніндегі әдіскер – 1 бірлік;
- әдіскерлер – 5 бірлік;
- аударма редакторы – 1 бірлік;
- қызметтік үй-жайларды тазалаушы – 1 бірлік.

2023 жылдан 2026 жылғы наурызға дейінгі кезеңде Бөлім 4 мемлекеттік қызмет түрі бойынша барлығы 2961 мемлекеттік қызмет көрсетті (2023 жылы – 554, 2024 жылы – 745, 2025 жылы – 927, 2026 жылы – 465):

1. Тракторларға және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерге, оларға тіркелетін тіркемелерге, оның ішінде арнайы жабдықпен жабдықталған тіркемелерге, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдеріне, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналарға жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқау жүргізу;
2. Тракторлардың және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдердің, тіркемелердің, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерінің, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналардың кепілін мемлекеттік тіркеу;
3. Тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, тіркемелерді, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналарды мемлекеттік тіркеу;
4. Тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналарын, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналарды басқару құқығына куәліктер беру.

II. КАДР САЯСАТЫ

2.1. Мемлекеттік қызметте болуға байланысты шектеулердің сақталуы

«Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңының 8-бабына сәйкес мемлекеттік қызметшінің мәртебесі Қазақстан Республикасы азаматы ретінде жалпы құқықтарды, бостандықтар мен міндеттерді, мемлекеттік қызметте болуға байланысты заңнамамен белгіленген шектеулерді, сондай-ақ мемлекеттік қызметтің ерекшеліктерімен айқындалатын құқықтарды, міндеттер мен жауапкершілікті қамтиды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізу шеңберінде Бөлім қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулермен танысуына қатысты мәліметтер зерделенді.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңның 12-бабына сәйкес мемлекеттік қызметшілер өздеріне мынадай сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды:

1. мемлекеттік функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыруға;
2. жақын туыстардың, ерлі-зайыптылардың және жекжаттардың бірлесіп қызмет етуіне (жұмыс істеуіне);
3. ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу мақсатында пайдалануға;
4. егер мұндай әрекеттер (әрекетсіздік) осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген адамдардың қызметтік өкілеттіктеріне кіретін болса немесе олар лауазымдық жағдайына байланысты мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал ете алатын болса, олардың пайдасына әрекет жасағаны (әрекетсіздігі) үшін материалдық сыйақыларды, сыйлықтарды немесе қызметтерді қабылдауға;
5. Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде орналасқан шетелдік банктерде шоттар (салымдар) ашуға және иеленуге, сондай-ақ шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауға;

6. «Ойын бизнесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ұғымға жататын ойын мекемелеріндегі құмар ойындарға және (немесе) бәс тігулерге қатысуға, сондай-ақ бұл үшін белгіленбеген орындарда немесе телекоммуникация желілерін, оның ішінде интернет желісін пайдалану арқылы өткізілетін құмар ойындарға және (немесе) бәс тігулерге қатысуға.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңның 12-бабының 3-тармағына сәйкес тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісімі тиісті ұйымдардың персоналды басқару қызметтерімен (кадр қызметтерімен) жазбаша түрде рәсімделеді.

Талдау барысында _____ шетелдік банктердегі шоттарды иеленуге және құмар ойындарға қатысуға тыйым салуға қатысты сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтау жөніндегі келісімді қабылдамағаны анықталды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтау туралы келісімнің қабылданбауына қатысты ұқсас факт бас маман _____ да анықталды (шектеулер 2025 жылғы 21 сәуірде кол қойылған).

Айта кету қажет, 2024 жылғы 8 шілдедегі №116-VIII ҚРЗ арқылы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңға өзгерістер енгізіліп, 2024 жылғы 8 қыркүйектен бастап күшіне енген қосымша сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеу – құмар ойындарға және (немесе) бәс тігулерге қатысуға тыйым салу енгізілді.

Мемлекеттік қызметшілерді сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулермен таныстыру формалды сипатқа ие және олардың мемлекеттік қызметке алғаш қабылдану кезеңімен ғана шектеледі, ал заңнамадағы өзгерістерге байланысты қайта таныстыру жүргізілмейді. Қалыптасқан тәжірибе мынадай тәуекелдерді туындатады:

- жаңадан енгізілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулердің сақталмауы;
- таныстырылғанын растайтын құжаттардың болмауына байланысты жауапкершіліктен жалтару;
- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жұмыстарының формалды сипат алуы.

Жоғарыда баяндалғандарды ескере отырып, ұсынылады:

1. Бөлімнің барлық мемлекеттік қызметшілерін Қазақстан Республикасының 2024 жылғы 8 шілдедегі №116-VIII Заңымен енгізілген (2024 жылғы 8 қыркүйектен бастап күшіне енген) сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулермен қайта таныстыруды қамтамасыз ету, қызметкерлердің жеке қолдарын қойғызу және танысу күнін көрсету.

2.2. Тәртіптік жазаларды жасыру және негізсіз сыйақы төлеу мүмкіндігіне жағдай жасайтын фактор ретінде кадрлық бұйрықтардың «Е-қызмет» АЖ-ға енгізілмеуі

«Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Заңының 6-бабына сәйкес кадр қызметі (немесе оның функциялары жүктелген тұлға) мемлекеттік қызметшілердің мемлекеттік қызмет өткеруіне байланысты құжаттарды рәсімдейді, мемлекеттік қызметшілердің дербес деректерін, әкімшілік мемлекеттік қызметшілер қызметінің нәтижелерін бағалау және оқудан өту туралы мәліметтерді, оның ішінде мемлекеттік қызмет персоналы жөніндегі бірыңғай автоматтандырылған деректер базасында (ақпараттық жүйеде) есепке алуды жүзеге асырады.

Сонымен қатар, талдау барысында жұмыс берушінің жекелеген актілері ақпараттық жүйеде көрсетілмейтіні анықталды, атап айтқанда сыйақы беру және тәртіптік жаза қолдану туралы бұйрықтар.

Мәселен, _____ сыйақыландыру туралы 2024 жылғы 1 сәуірдегі №5/1-л/с бұйрық бойынша мәліметтер «Е-қызмет» ақпараттық жүйесіне енгізілмегені анықталды.

Сонымен қатар, тәртіптік жазалар туралы мәліметтер де осындай жолмен енгізілмеуі мүмкін деген негіздер бар.

Аталған жағдайлар жүйенің автоматтандырылған шектеулерін әдейі айналып өтуге алғышарттар жасайды, өйткені сыйақы беруден бас тартудың негіздерінің бірі, қолданыстағы тәртіптік жазаның болуы болып табылады. Тиісті мәліметтер енгізілген жағдайда жүйе сәйкессіздікті автоматты түрде анықтап, сыйақыны рәсімдеуге жол бермес

еді. Ал бұйрықтарды енгізбеу тәртіптік жазаның бар екенін жасыруға және заңсыз сыйақы төлеуге мүмкіндік береді.

Ұсыным:

Сыйақы беру және тәртіптік жазалар туралы бұйрықтарды қоса алғанда, барлық кадрлық бұйрықтарды «Е-қызмет» ақпараттық жүйесіне міндетті және уақтылы енгізуді қамтамасыз ету, сондай-ақ уәкілетті лауазымды тұлғалардың дербес жауапкершілігін белгілеу.

2.3. Алынбаған тәртіптік жазасы бар мемлекеттік қызметшілерге бонустардың заңсыз төленуі

Бөлім басшысының 2026 жылғы 30 қаңтардағы №4-к бұйрығымен 2025 жылғы қызмет нәтижелерін бағалау қорытындылары бойынша бес мемлекеттік қызметшіге бонустар төленген, оның ішінде – 789 025 теңге және 500 283 теңге.

Сонымен бірге, 2025 жылғы 24 қазанда Бөлім басшысы (2025 жылғы 24 қазандағы №205 өкім) және бас маман (2025 жылғы 24 қазандағы №22-к бұйрық) мемлекеттік қызметтің беделін түсіретін тәртіптік теріс қылық жасағаны үшін «атқарып отырған лауазымына толық сәйкес еместігі туралы ескерту» түріндегі тәртіптік жауапкершілікке тартылғаны анықталды.

Қазақстан Республикасы мемлекеттік органдары қызметкерлеріне сыйақы беру, материалдық көмек көрсету және лауазымдық жалақыларына үстемеақы белгілеу, сондай-ақ әкімшілік мемлекеттік қызметшілерге бонустар төлеу қағидаларының 30-тармағына сәйкес:

- есепті кезеңде мемлекеттік қызметтің беделін түсіретін тәртіптік теріс қылық үшін алынбаған тәртіптік жазасы бар әкімшілік мемлекеттік қызметшіге;
- мемлекеттік қызметті тоқтатуға негіз болатын қылмыстық құқық бұзушылық жасағаны үшін кінәлі деп танылған мемлекеттік қызметшіге бонустар төленбейді.

Осылайша, 3 пен бонустар төлеу қолданыстағы заңнама талаптарын бұза отырып жүзеге асырылған, себебі шешім қабылданған кезде аталған тұлғалардың алынбаған тәртіптік жазалары болған және бұл олардың бонус алу құқығын жоққа шығарған.

Ұсыным:

1. Заңнама талаптарын бұза отырып төленген бонустар сомаларын өндіріп алу (ерікті түрде қайтару немесе заңнамада белгіленген өзге тәртіппен) бойынша шаралар қабылдау.
2. Анықталған бұзушылық фактісі бойынша басшылықтың, кадр және заң қызметтерінің қатысуымен кеңес өткізіп, сыйақы беру тәртібі мен лауазымды тұлғалардың дербес жауапкершілігі жөніндегі заңнама талаптарын түсіндіру.

III. МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ КЕЗІНДЕГІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІ МЕН КЕМШІЛІКТЕР

3.1. Тракторларға жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқау жүргізу жөніндегі мемлекеттік қызметті көрсету кезіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері

Бөлімнің қызметіне жүргізілген талдау барысында 2023–2026 жылдар аралығында 1764 мемлекеттік қызмет көрсетілгені, оның ішінде 13 өтініш бойынша мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы шешім қабылданғаны анықталды. Бөлім келесі мемлекеттік қызметтерді көрсетеді:

- «Тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналарды басқару құқығына куәліктер беру»;
- «Тракторларды және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерді, оларға арналған тіркемелерді, оның ішінде арнайы жабдықпен

жабдықталған тіркемелерді, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналарды мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу), тіркеуден шығару және тіркеу құжатын (телнұсқасын) және мемлекеттік нөмірлік белгіні беру»;

- «Тракторлардың және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдердің, тіркемелердің, оның ішінде арнайы жабдықпен жабдықталған тіркемелердің, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдерінің, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналардың кепілін мемлекеттік тіркеу (тіркеуден шығару), өзгерістер мен толықтыруларды тіркеу (оның ішінде меншік құқығын басқа тұлғаға беру, талап ету құқығын беру, кейінгі кепіл (қайта кепілге қою)), сондай-ақ тіркелген кепілдің қолданылуын тоқтату және кепілді мемлекеттік тіркеу туралы куәлік немесе оның телнұсқасын беру»;
- «Тракторларға және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерге, тіркемелерге, оның ішінде арнайы жабдықпен жабдықталған тіркемелерге, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдеріне, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналарға жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқау жүргізу».

Техникалық байқау қызметін зерделеу барысында тракторларға және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерге, тіркемелерге, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдеріне, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналарға жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқау жүргізу қағидаларына сәйкес жергілікті атқарушы органның инженер-инспекторы (қызмет көрсетуші) техниканың орналасқан жеріне барып, оның иесінің немесе өкілінің қатысуымен техникалық байқауды дербес жүргізетіні анықталды.

Берілген өкілеттіктер шеңберінде инженер-инспектор:

- техниканың тиесілілігін анықтайды;
- техниканың түрі, моделі, шығарылған жылы, зауыттық нөмірі, шасси, қозғалтқыш, рама және мемлекеттік тіркеу нөмірінің тіркеу құжаттарындағы мәліметтерге сәйкестігін тексереді;
- техниканың нормативтік-техникалық құжаттама талаптарына сәйкестігі тұрғысынан техникалық жай-күйін бағалайды;
- жүргізілген тексеру нәтижелері бойынша техниканың белгіленген талаптарға сәйкестігі немесе сәйкес еместігі туралы шешім қабылдайды.

Осылайша, аталған мемлекеттік қызметті көрсету рәсімі лауазымды тұлғаның қызмет алушымен әкімшілік ғимараттан тыс жерде тікелей өзара іс-қимыл жасауын көздейді, сондай-ақ инженер-инспекторға көлік құралдарының техникалық жай-күйін бағалау және түпкілікті шешім қабылдау кезінде елеулі дискрециялық өкілеттіктер береді.

Аталған жағдайлар техниканың нақты техникалық жай-күйі мен заңнама талаптарына емес, лауазымды тұлғаның субъективті пайымдауына негізделген шешімдердің қабылдануына байланысты сыбайлас жемқорлық көріністерінің туындауына объективті алғышарттар жасайды.

Ұсыным:

Тракторларға және олардың базасында жасалған өздігінен жүретін шассилер мен механизмдерге, тіркемелерге, өздігінен жүретін ауыл шаруашылығы, мелиорациялық және жол-құрылыс машиналары мен механизмдеріне, сондай-ақ жол талғамайтын арнайы машиналарға жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқау жүргізу қағидаларына қосымша сыбайлас жемқорлыққа қарсы тетіктерді енгізуді көздейтін өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныспен уәкілетті мемлекеттік органға тиісті хат жолдау.

3.2. Мемлекеттік сатып алуларды жүргізу кезіндегі объективті емес бағалау

Қостанай облысының Мамандандырылған ауданаралық әкімшілік сотының 2025 жылғы 31 шілдедегі №3994-25-00-4/468 жеке ұйғарымын зерделеу барысында 2025 жылғы 3 сәуірде Бөлім тарапынан «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласындағы халықтың құқықтық сауаттылығын арттыру» тақырыбындағы мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты іске асыру шеңберінде іс-шараларды ұйымдастыру/өткізу қызметтері бойынша 3 294 642 теңге сомасына №14420993-1 конкурс жарияланғаны анықталды.

Конкурска төрт әлеуетті өнім беруші қатысты:

• жастар қоғамдық бірлестігі:

• «Жастар қоғамдық бірлестігі» қоғамдық бірлестігі,
• «Жастар қоғамдық бірлестігі» қоғамдық бірлестігі,
• «Жастар қоғамдық бірлестігі» қоғамдық бірлестігі.

2025 жылғы 6 мамырдағы №14420993-1 СЗІ қорытынды хаттамасына сәйкес конкурс жеңімпазы болып жастар қоғамдық бірлестігі танылды, ал екінші орынға «Жастар қоғамдық бірлестігі» қоғамдық бірлестігі ие болды.

2025 жылғы 21 мамырда Бөлім мен жастар қоғамдық бірлестігі арасында 2025 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі мерзімге 2 965 178,58 теңге сомасына №19 қызмет көрсету шарты жасалды.

Конкурс қорытындылары бойынша 2025 жылғы 13 мамырда «Жастар қоғамдық бірлестігі» қоғамдық бірлестігі конкурс ұйымдастырушысына шағым жолдады.

Шағымды қарау нәтижесінде Бөлім шағым уәждері расталмағанын және конкурс қорытындыларын қайта қарауға негіз жоқ екенін хабарлады.

Осыған байланысты талапкер сотқа конкурс қорытындылары туралы 2025 жылғы 6 мамырдағы хаттаманы даулау жөнінде талап арызбен жүгінді. Іс материалдары мен конкурстық құжаттамаларды зерттеу барысында сот келесілерді анықтады:

2025 жылғы 3 сәуірде Бөлім басшысы мемлекеттік сатып алу бойынша сатып алынатын қызметтердің техникалық ерекшелігін бекіткен.

Техникалық ерекшеліктің 7-тармағына сәйкес әлеуетті өнім берушілердің конкурстық құжаттамасында іс-шараның атауы мен нысаны, өткізу орны мен мерзімі, жауапты тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), іс-шараны ақпараттық жариялау жөніндегі медиа-жоспар, сондай-ақ жоба нәтижелерінің тиімділігін бағалаудың өлшенетін критерийлері көрсетілген егжей-тегжейлі жоспар болуы тиіс.

Алайда сотқа ұсынылған жастар қоғамдық бірлестігінің конкурстық өтінімін зерттеу барысында егжей-тегжейлі жоспарында жауапты тұлғаның аты-жөні және медиа-жоспар көрсетілмегені анықталды.

Сонымен қатар өткізу орны ретінде тек Рудный қаласы көрсетілген, ал Тапсырыс беруші жобаның Рудный қаласымен қатар Қашар кентін, Горняцкий кентін және Қостанай облысының Перцевка ауылын қамтуы тиіс екенін нақты белгілеген.

Жобаны іске асыру аумағының техникалық ерекшелік талаптарына сәйкес келмеуі өтінімді қабылдамауға жеткілікті негіз болып табылады.

Сот сондай-ақ жарғысында ұйым қызметінің мақсаты тұтынушылардың құқықтарын қорғау саласына емес, бірлестік мүшелерінің әлеуметтік және өзге де мүдделерін қамтамасыз етуге бағытталғанын анықтады.

Сондықтан әлеуетті өнім берушінің қызмет мақсаттарының сатып алынатын қызметтерге сәйкестігі критерийі бойынша 2 балл беру Қағидалардың талаптарына қайшы келеді.

Жұмыс тәжірибесі критерийі бойынша конкурс комиссиясы 4 балл берген. Алайда ұсынылған құжаттар тек 2014, 2016, 2020 және 2024 жылдардағы жобаларды ғана растайды. Қолданыстағы бағалау шкаласына сәйкес мұндай тәжірибе үшін 2 балл ғана берілуі тиіс.

Сонымен қатар қоғамдық бірлестігіне осы критерий бойынша негізсіз түрде 3 балл кем берілген, ал ұсынылған құжаттар оның 2019–2023 жылдар аралығында ұқсас жобаларды іске асыру тәжірибесін растайды.

Бұдан басқа, өтінімінде қажетті еңбек ресурстары туралы бөлімде конкурс тақырыбына сәйкес курстар мен семинарлардан өткені жөніндегі сертификаттар болмаған.

Осыған қарамастан конкурс комиссиясы оған мамандардың біліктілігі мен тәжірибесі критерийі бойынша 4 балл берген.

Сот сондай-ақ жеке қорына да нақты мәліметтерге сәйкес келмейтін критерийлер бойынша негізсіз балл берілгенін атап өтті. Атап айтқанда, қызмет мақсаты сатып алу нысанына сәйкес келмесе де 2 балл, тәжірибесі құжатпен расталмаса да 6 балл, білікті мамандар болмағанына қарамастан 4 балл берілген.

Осыған байланысты сот конкурс комиссиясы өтінімдерді қолданыстағы заңнама талаптарын бұза отырып қараған деген қорытындыға келді.

2025 жылғы 31 шілдедегі сот шешімімен талапкердің талап арызы қанағаттандырылды.

«сәт» жастар қоғамдық бірлестігін конкурс жеңімпазы деп тану туралы шешім заңсыз деп танылып, күшін жойды.

Сондай-ақ 2025 жылғы 6 мамырдағы №14420993-ГСЗІ мемлекеттік сатып алу қорытындылары туралы хаттама заңсыз деп танылып, күші жойылды.

Жоғарыда аталған мән-жайлар мемлекеттік сатып алу және мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс туралы заңнама талаптарының өрескел бұзылғанын және әлеуетті өнім берушінің құқықтарының бұзылуына әкеп соқтырғанын көрсетеді.

Сот Бөлім басшысы конкурс комиссиясының төрағасы ретінде мемлекеттік сатып алудың негізгі қағидаттарының бірі – әлеуетті өнім берушілерге тең мүмкіндіктер беру қағидатын бұзғанын анықтады.

Анықталған бұзушылықтар сатып алу қызметін ұйымдастырудағы жүйелі кемшіліктердің бар екенін көрсетеді, бұл заңсыз шешімдердің қабылдануына жағдай жасайды. Конкурстық өтінімдерді объективті емес бағалау және заңнаманы таңдамалы қолдану жоғары сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін қалыптастырып, мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс институтына деген сенімді төмендетеді.

Ұсыным:

Сатып алу қорытындыларын бекіткенге дейін конкурстық құжаттама мен өтінімдерді бағалау хаттамаларына міндетті ішкі құқықтық бақылау тетігін енгізу

Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік қызмет істері «Рудный қалалық кәсіпкерлік
агенттігінің Қостанай облысы және ауыл шаруашылығы бөлімі»
бойынша департаментінің мемлекеттік мекемесі
басшысы

_____ Е. Салыкбаев
« _____ » _____ 2026 года

_____ А. Жилиспаев
« _____ » _____ 2026 года